

ŘÍZENÍ U SOUDU I. STUPNĚ

JUDr. Michal Janoušek, Ph.D.

PRŮBĚH ŘÍZENÍ

Podání žaloby

Příprava jednání

Jednání

Vynesení rozhodnutí

ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

Kdy je zahájeno civilní soudní řízení?

Sporné řízení

Nesporné řízení

ÚČINKY ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ

Procesní

Vznik překážky litispendence

Zvolení si místní příslušnosti

Povinnost soudu postupovat dále v řízení i bez činnosti stran

Hmotněprávní

Stavění běhu promlčecí lhůty

POSTUP SOUDU PO DORUČENÍ ŽALOBY

ROZVRH PRÁCE

§ 41 a násl. Zákona č. 6/2002

Na kalendářní rok

Veřejně dostupný

Obvykle nutnost projednat se soudcovskou radou

Soud zkoumá (§ 114 OSŘ):

Zda nemá žaloba vady

Zda jsou splněny podmínky řízení

Zaplacení soudního poplatku

ZKOUMÁNÍ VAD PODÁNÍ

Jako první soud zkoumá, zda žaloba nemá vady

Pokud ano – postup podle § 43 OSŘ

Soud vyzve k odstranění vad a poučí, jak má být vada odstraněna

Pokud není odstraněna, nutné rozlišit:

Vada neumožní další postup v řízení – odmítne usnesením

Vada umožní další postup v řízení – pokračuje a snaha o její odstranění

PROCESNÍ PODMÍNKY – POJEM - § 103 OSŘ

Procesní podmínky- předpoklady formální povahy za jejichž splnění může soudu rozhodnout ve věci samé (meritorně)

Nedostatek v procesních podmínkách vede k zastavení řízení

Do procesních podmínek není možné řadit věcnou legitimaci

JEDNOTLIVÉ PROCESNÍ PODMÍNKY

Podmínky na straně soudu

Pravomoc
Příslušnost

Podmínky na straně účastníků

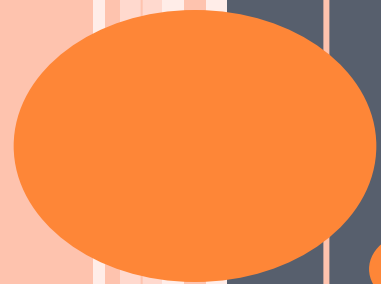
Způsobilost být účastníkem řízení
Procesní způsobilost
V některých případech zastoupení (zejm. § 22 OSŘ)

Negativní procesní podmínky

Litispence
Res Iudicata

Věcné procesní podmínky

Náležitě zahájení řízení
(Zaplacení soudního poplatku) – spíše neuvádět!!!

NEDOSTATKY V PROCESNÍCH PODMÍNKÁCH

Odstranitelné

Neodstranitelné

ZKOUMÁNÍ PROCESNÍCH PODMÍNEK

Obecně - zkoumány po celou dobu řízení (vyj. – např. místní příslušnost - § 105 OSŘ)

PROCESNÍ PODMÍNKY NA STRANĚ SOUDU

Pravomoc - § 104/1 OSŘ

Věcná příslušnost - § 104a OSŘ –POUZE

Místní příslušnost - § 105 OSŘ

PROCESNÍ PODMÍNKY NA STRANĚ ÚČASTNÍKŮ ŘÍZENÍ

Způsobilost být účastníkem řízení – neodstranitelný nedostatek obecně

Možné procesní nástupnictví podle § 107

Procesní způsobilost – odstranitelný

Ustanoví zástupce

NEGATIVNÍ PROCESNÍ PODMÍNKY

Litispence – neodstranitelný nedostatek

Res Iudicata – neodstranitelný nedostatek

ZAPLACENÍ SOUDNÍHO POPLATKU

Zákon č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích

Kdy vzniká poplatková povinnost?

Jak je možné poplatek zaplatit?

Jak má soud postupovat v případě, že není poplatek zaplacen?

ZAPLACENÍ SOUDNÍHO POPLATKU

Soud vyzve k zaplacení

Jak lze na výzvu reagovat? Např. žádost o osvobození od soudního poplatku dle § 138 OSŘ

Pokud není zaplacen – soud řízení zastaví (ve výzvě poučí)

Lze i po zastavení řízení poplatek zaplatit? - §9/7 ZoS

SOUD MUSÍ DÁLE V RÁMCI PŘÍPRAVY JEDNÁNÍ POSOUDIT:

Jaké skutečnosti jsou mezi stranami sporné

Jaké důkazy budou muset být provedeny

**Jednání má být připraveno taky, aby bylo možné rozhodnout při prvním
jednání! - § 114a/1 OSŘ**

JAKÉ INSTITUTY MŮŽE SOUD PRO PŘÍPRAVU JEDNÁNÍ POUŽÍT?

Prostá výzva

Kvalifikovaná výzva

Přípravné jednání

PROSTÁ VÝZVA

§ 114a odst. 2 písm. a):

žalovaného, popřípadě ostatní účastníky, kteří nepodali návrh na zahájení řízení, vyzve, aby se ve věci písemně vyjádřili a aby soudu předložili listinné důkazy, jichž se dovolávají, ledaže se takový postup jeví s ohledem na povahu věci neúčelným;

S případným nereagováním není spojen žádný negativní následek

KVALIFIKOVANÁ VÝZVA

Soud uloží žalovanému, aby se (pokud neuznává nárok) vyjádřil k věci písemně a uvedl rozhodující skutečnosti a připojil listinné důkazy

Má formu usnesení

Soud zde určí lhůtu (min. 30 dnů od doručení usnesení).

Musí zde již poučit o tom, že v případě nevyjádření se bude soud postupovat tak, jako by žalovaný nárok uznal – možnost vydat rozsudek pro uznání

Nelze ve věcech, kde není možné uzavřít soudní smír

PŘÍPRAVNÉ JEDNÁNÍ

Nařizuje předseda senátu v těch případech, pokud se takový postup nejeví neúčelný
Nejde o jednání v pravém slova smyslu

Nepostupoval-li kvalifikovanou výzvou

Neveřejné

Nedostaví-li se žalovaný – má se za to, že uznává nárok – možnost vydat rozsudek pro uznání

Na přípravném jednání soud zejména:

- Objasní naplnění podmínek řízení
- Pokusí se o smírné řešení věci
- Vyzve účastníky k doplnění svých tvrzení

KONCENTRACE ŘÍZENÍ

Novelou č. 7/2009 zavedeny prvky koncentrace v současné podobě

Důvod – zbytečně neprodlužovat soudní řízení

Právní úprava: zejm. §118b OSŘ (dále např. § 205a OSŘ)

Účastníci ve sporném řízení musí tvrdit všechny skutečnosti a uvést důkazy

- do konce přípravného jednání (popřípadě do konce lhůty dané soudem)

- do konce prvního jednání (popřípadě do konce lhůty dané soudem)

K pozdějším návrhům soud nepřihlédne (výjimky – nastaly po přípravném jednání, nemohl účastník bez své viny včas uvést)

JEDNÁNÍ

Obecně nutné nařídit jednání (výjimky - § 115a OSŘ)
Základní průběh jednání - § 118 OSŘ

Jednání je veřejné(výjimky) - § 116 OSŘ

§116a OSŘ – účastník má právo na konzultace s podpůrcem
(namítne-li podpůrce neplatnost právního jednání – soud k této
námitce přihlédne)

Poučovací povinnost:

§ 118a OSŘ – poučovací povinnost

§ 119a OSŘ